

ГЕОРГІЙ КІРПА МІГ СТАТИ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ, ЯКБИ...

У самогубство Міністра не вірять ані рідні, ані знайомі, ані колеги

В останні дні грудня 2004 року, на 58-му році життя, не стало колишнього Міністра транспорту і зв'язку України, Генерального директора Укрзалізниці Георгія Кірпи. Правоохоронні органи повідомили офіційну версію: самогубство. Проте, ані рідні, ані знайомі, ані колеги не вірять у самогубство Міністра. «Він любив життя, він не міг накласти на себе руки і добровільно покинути цей світ», - майже одногосло стверджують ті, хто добре знав його вдачу, працював з ним разом не один рік. Не берусь давати оцінку професійності нашим правоохоронцям чи проводити бодай якесь розслідування. З поданих нижче фактів, розмов та спогадів людей розважливий читач зробить свій висновок про те, яким був Георгій Кірпа і яким він залишився у пам'яті людей.

Наприкінці минулого року на згадку про Георгія Кірпу вийшли у світ два повноколірні фотоілюстративні видання російською мовою – «Прерванный полет» і «Незавершенная колея».

Нещодавно зайшла відвідати родичів в Ужгороді. Тітка Марія Юрївна Калимон дала мені на кілька днів книжку про Кірпу, яку позичила їй сусідка. Звернула увагу, що на першій сторінці книги «Незавершенная колея» є автографи вдови Жанни Кірпи та автора Бориса Свердловова з теплими словами, адресованими Серовій Любові Борисівні. У мене з'явилося бажання познайомитися з цією жінкою і довідатися, що її пов'язувало з сім'єю Кірпів. Родичка допомогла мені у цьому.

«З Кірпами почали дружити 40 років тому. Наші діти зростали разом»

Мене зустріла привітна сивочола, як зимове дерево, вкрите інієм, струнка, як тополя, пані Люба. Запросила до квартири, провела до вітальні.

– У мене є ще одна книжка про Георгія Миколайовича, - каже вона російською і, діставши з шафи, подає мені «Прерванный полет».

– Ці книги – безцінні. Вони у мене лежать на особливому місці, - пояснює і додає, - Георгій Миколайович заслужив, аби про нього говорили, писали і пам'ятали. Його дитинство пройшло у бідності, тому він усьому знав ціну, шанував простих людей, пенсіонерів, цінував спеціалістів-професіоналів.

– Як книги потрапили до Вас? – запитує.

– Наприкінці минулого року Жанна Ігорівна подарувала книги установам, де свого часу працював її чоловік і вона. Голова територіального комітету Ужгородської дирекції залізничних перевезень Ярослав Афанас зібрав нас і вручив подарунки від Жанни Ігорівни тим, кому вони були адресовані.

Про книги кількома рядками скажу згодом (наперед забігаючи, зауважу: обидва видання заслуговують, аби їх прочитати). А наразі - слово ветерану праці, людині, яка віддала залізниці 37 років (починала трудову діяльність диспетчером станції Чоп, продовжила її на різних посадах у Чопі, Мукачевому, Ужгороді. Декілька років працювала старшим інженером з підготовки кадрів Ужгородського відділка, а 8 років перед виходом на заслужений відпочинок – заступником начальника відділу статистики, почесному залізничнику України Любові Борисівні Серовій.

Пані Люба, поринувши у спогади, проклала місток між першими роками трудової діяльності та знайомства з сім'єю Кірпів.

– Нас випускників вузів, молодих спеціалістів, направили на роботу в Чоп. Ми з чоловіком, Віктором Олексійовичем Серовим, були випускниками Дніпропетровського інституту, а Кірпи – Харківського інституту інженерів залізничного транспорту. Познайомились, подружжись, жили поруч у службових квартирах по вулиці Миру, наші діти разом ходили в дитсадок. У нас були два хлопчики, а у Кірпів – хлопчик і дівчинка. Разом наші сім'ї відзначали всі свята, вечорами за чаєм співали пісні. Потім нас перевели у Мукачево, а Кірпів

– в Ужгород. Згодом Георгій Миколайович запросив мого чоловіка на роботу в Ужгород, і ми переїхали з Мукачового. Мій покійний чоловік пропрацював 15 років начальником станції Ужгород. І в Ужгороді ми жили по сусідству з Кірпами, отож наші сім'ї й надалі дружили, навіть коли Георгій Миколайович пішов на підвищення і займав високі посади, ми підтримували стосунки, вітали одні одних листівками чи по телефону зі святами.

– Якого змісту були вітальні листівки?

– Вони завжди були сповнені любові, теплоти.

Любов Борисівна виїняла з шафи вітальну листівку, на якій зображені жоржини. На звороті каліграфічно написано: «Дорогой Любчик! С Днем рождения тебя! Тепла и любви от друзей. Радости и спокойствия от детей. Внимания и доброты от мужа. Будь всегда такой милой, полной энергии и готовой в любой момент прийти на помощь. Целую. Жанна. Поцелуй от меня Серова!»

Зазвичай, вітання до свят від імені сім'ї писала Жанна Ігорівна. Чимало з них зберегло, в альбомах є і спільні фото.

– Яким залишився у Вашій пам'яті Георгій Кірпа?

– Як чоловік, він був добрим і справедливим. А як керівник – вимогливим, навіть жорсткуватим, дуже любив дисципліну у всьому і порядок. Міг і звільнити людину з роботи, якщо та не справилася із покладеними на неї обов'язками. Завдяки цим рисам, характеру Кірпи відсталий Ужгородський відділок став передовим.

– Як Ви дізналися про смерть Міністра?

– З телебачення. Потім зателефонували з нашого відділка.

– Ви вірите у його самогубство?

– Ні! Я не вірю і ніколи у це не повірю, що такий життєлюб, яким був Георгій Миколайович, міг накласти на себе руки.

«Руку подавав я йому один раз – і на «Добрий день» і на «До побачення»

Роман Володимирович Калимон, пенсіонер, також не вірить у самогубство Кірпи.

Ось що він сказав з цього приводу:

– Я особисто знав Георгія Кірпу чимало років, коли він працював на Закарпатті. Були ми і колегами - він очолював Ужгородський відділок, а я працював начальником відділу робітничого постачання, тобто був його заступником з торговельних питань. Кірпа був вольовим чоловіком, ніколи не дозволяв собі навіть говорити про смерть, любив і цінував життя. У вільний від роботи час вів розмови на різні теми, його цікаво було слухати – говорив грамотно, змістовно, по суті, багато з того вартувало запам'ятати. Накласти на себе руки може психічно хвора людина, а Кірпа до таких не належав. У нього все було під контролем – і робота, і кожен рух у житті, володів собою, своїми емоціями.

Георгій Кірпа пройшов усі шаблі держслужбовця і всюди, на всіх посадах залишав після себе хороший слід. І з роботою Президента він би справився. Він був таким чоловіком, що йому, якби він був Президентом, було б

соромно їхати за кордон і представляти там відсталу державу. Він би все зробив, аби показати світу, що є представником авторитетної, економічно розвиненої країни.

Під час нашої розмови пан Роман розповів чимало цікавого про свого колишнього колегу.

– Георгій Кірпа знав роботу, вмів вимагати виконання завдань, вмів заставити і навчити працювати. Він був справедливим, водночас, і строгим, і вимогливим. Перед його кабінетом, у приймальні, ніколи не було черги відвідувачів. Всі питання він вирішував дуже швидко і легко, грамотно, а головне – ніколи не відкладав на потім і не посилав людей до чергових «прийди завтра». Він на все мав час, точніше сказати, вмів часом правильно розпоряджатися. Для прикладу, поки я проходив від входних дверей до його стола, то питання було вже вирішено. На ходу, оперативно. Фактично я подавав йому руку один раз: і на «Добрий день» і на «До побачення». Про це я не втомлююся говорити і ставити його за приклад молодим керівникам.

На одному прикладі хочу сказати ще про таку рису характеру Кірпи, як бажання допомогти. А ще він мав феноменальну пам'ять.

Я уже не працював на залізниці, а мені треба було вирішити питання щодо товарних вагонів (потягів). На місцевому рівні питання не вдавалось зрушити з місця, і я зателефонував Кірпі у Львів. Він сказав приїхати. Я попросив уточнити час, аби там не стовбичити. Він сказав: «Приїдь і назви своє прізвище черговому». Так і зробив. Приємно був вражений і здивований – мене без зайвих перепон провели до кабінету Георгія Миколайовича. Своє питання з ним я вирішував три секунди. Я лише сказав, що треба, і він відразу зателефонував людині, в чий компетенції було вирішення мого питання. Цей випадок засвідчує і те, що слово Кірпи було вагоме, а отже, його шанували.

«Це українські вокзали? А я їх сприйняв за оперні театри!»

У художньо-публіцистичному виданні «Незавершенная колея» автор Борис Свердлов під рубрикою «Таким он остался в памяти» подав спогади про Міністра не тіль-

ки його колишніх колег, а й багатьох відомих людей України, Росії, яких доля зводила з Героєм України Георгієм Кірпою. Микола Басков зізнався, що глибоко пізнав Україну, її культурні цінності та надбання завдяки Георгію Миколайовичу. «З його ініціативи я об'їздив на авто більшу частину України. Тоді я був у легкому шоці від того, що багато залізничних вокзалів плував із оперними театрами, настільки вони величні й оригінальні своїми формами і оздобами. Коли поділився своїми враженнями, Георгій Миколайович сказав мені: «Коля, у мене є три батьківщини – це Україна, моя сім'я і мій залізничний транспорт».

У пам'яті Героя України, льотчика-космонавта Леоніда Каденюка Кірпа залишився «людиною слова і діла, людиною, з ініціативи якої в Україні зведено дуже багато храмів, шкіл, дитсадків, будинків для людей похилого віку».

Про Георгія Кірпу можна багато говорити і писати. Я скажу про фото, з яких він дивиться на читачів названих книг, і яких досить велика кількість розміщена на їхніх сторінках. На них бачимо Кірпу на об'єктах, серед колег, простих українців, у складі делегацій, у зоні лиха, на Бессарабському ринку під час придбання продуктів, на відпочинку, у колі сім'ї і т.д. Помітила, що його погляд був завжди сконцентрованим, направленим у далечінь. Це говорить про те, що він жив майбутнім і не збирався зупинятися на досягнутому, не міг він осоромити свою родину безглуздим вчинком. Бо сім'я була для нього всім, він дорожив нею, бо у родинному колі, на відміну від владного, він почувався своїм, щасливим, почувався затишно. І це зафіксували фотографи.

У розмовах про Кірпу не раз чула: «Він міг не тільки просити і брати у держави гроші на розвиток залізниці, а і віддавати. Він віддавав роботу сповна, давав відмінні результати». Особисто я не була знайома з Георгієм Кірпою і журналістська дорога не зводила мене з ним, але прізвищ міністрів транспорту ні до, ні після назвати не можу. І не тому, що не стежу за швидкоплинними, як весняна Тиса, кадровими ротаціями в Україні. Як не крутіть, а людина запам'ятовується не тому, що займає чи займала ту чи іншу посаду, а тим, що зробила корисного для держави, для себе, своєї родини, пересічних людей.

Тетяна ГРИЦИЩУК